

BADANIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM WŚRÓD STUDENTÓW W ASPEKTCIE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI KOMUNALNYMI, ENERGIĄ I WODĄ

Mateusz Malinowski¹, Klaudia Kwiecień¹, Joanna Baranowska¹,
Magdalena D. Vaverkova², Alžbeta Maxianova², Anna Krakowiak-Bal¹,
Urszula Ziemiańczyk¹, Mykola Kukhar¹, Maciej Gliniak¹, Jakub Sikora¹

¹ Katedra Inżynierii Bioprocessów, Energetyki i Automatykacji, Wydział Inżynierii
Produkcji i Energetyki, Uniwersytet Rolniczy, ul. Balicka 116b, 30-149 Kraków, Polska

² Department of Applied and Landscape Ecology, Faculty of Agronomy,
Mendel University in Brno, Zemědělská 1, 613 00 Brno, Czech Republic

Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) w 2014 roku została przyjęta przez Unię Europejską (UE) jako kierunkowy model gospodarczy krajów wspólnoty w związku z koniecznością oszczędzania zasobów (w tym wody i energii) i zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska (w tym minimalizacji wytwarzanych odpadów). Poszczególne kraje członkowskie UE powinny wdrożyć model GOZ do 2030 roku w formie narodowych strategii wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju. Jednym z najważniejszych celów GOZ jest zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych, minimalizacja ich ilości oraz poddawanie ich procesom ponownego użycia i recyklingu, a także zamykanie obiegu wody, oszczędzanie jej zasobów oraz poszanowanie energii i rozwój OZE. Aby wdrożenie modelu GOZ było możliwe, potrzebna jest wysoka świadomość społeczna. Proekologiczne zachowania i styl życia stanowią bowiem główną rolę w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju.

Badania wykonano metodą CAWI na próbie ponad 500 studentów (studium) w kierunkach związanych z inżynierią ekologiczną, odpadami, energetyką, w tym OZE, oraz infrastrukturą techniczną) z Czech, Polski i Ukrainy. Analizy zostały przeprowadzone wśród wybranej grupy studentów, ponieważ to ci młodzi ludzie będą odpowiedzialni za transformację swoich krajów do modelu GOZ. Czechy i Polska są członkami UE, natomiast Ukraina posiada równie wysoki potencjał społeczny przy niższym poziomie rozwoju ekonomicznego, ale zmaga się z podobnymi problemami środowiskowymi (np. zanieczyszczenie powietrza). Zbierane dane dotyczyły zachowań wszystkich mieszkańców gospodarstw domowych oraz indywidualnych zachowań studentów.

Największa świadomość badanych studentów i pozytywne postawy proekologiczne zostały zaobserwowane w zakresie poszanowania energii, a najmniejsze w minimalizacji wytwarzania odpadów. Zgromadzone dane pokazują znaczące statystyczne różnice w zachowaniach młodych ludzi w zależności od kraju pochodzenia. Różnice te szczególnie uwidaczniają się w zakresie poszanowania energii elektrycznej i cieplnej oraz korzystania z OZE w gospodarstwach domowych. Z przeprowadzonych analiz wynika także, że młodzi Czesi są grupą społeczną o najbardziej proekologicznym ukierunkowaniu. Może to wynikać z dłuższych niż w Polsce tradycji np. w zakresie sortowania odpadów w gospodarstwach domowych. Wyniki badań wskazują również na obszary, w których konieczne jest podjęcie działań edukacyjnych.